

Language Czech

1. Jak je možné, že se v národním parku těchto dřevů?

Lesy na území národního parku prošly za posledních více než 600 let poměrně výraznou proměnou související s jejich hospodářským využitím. Původně, většinou jedlobukové pralesy lidí v minulosti postupně vykácely a nahradili porosty rychle rostoucích dřevin, především smrkem a severoamerickou borovicí vejmutovkou. Národní park, založený v roce 2000, tak dostal na většinu území (většinu některých lokalit zejména do dřevostavů I. zóny) do výšku nepůvodně stejnověkých jehličnatých lesů. Ty neposkytují přílišnou životně podmínky dalším druhům rostlin a živočichů a za určitých klimatických podmínek navíc může dojít k jejich poměrně rychlému a velkoplošnému rozpadu v důsledku větrné, sněhové a následně károvcové či mniškovské kalamity.

Cílem správy národního parku proto byla až do roku 2017 **postupně přeměna těchto nestabilních lesů na tzv. původně blázkové porosty** s bohatě větvovou strukturou a pestřejší druhovou skladbou. Lesnické zásahy byly plánovité tak, aby se do lokalit, kde proběhla těžba, nemuselo v dalších letech znovu vjíždět lesnickou technikou a aby proběhaly s maximálními ohledy k návratu vnějším národním parku i ke vzácným druhům živočichů (většina těžeb proběhala v období mimo hlavní turistickou sezónu a v době hnízdění vzácných ptáčích druhů i striktně mimo hnízdní lokality).

Po károvcové gradaci (ke které došlo v důsledku dlouhodobého sucha a několika větrných kalamit) **v letech 2018 a 2019** došlo na území NP ústecko a výcarsko k odumření velké části vzrostlých smrkových porostů. Nacházejí-li se károvcové souše v blízkosti silnic, významných cest v národním parku většinou turistických, elektrického vedení, apod., kde kvůli postupnému rozpadu představují ohrožení života, zdraví či provozu, přistupuje správa národního parku často k těžbě; obvykle na délku kmene po obou stranách cesty tak, aby pádně padající stromy cestu nezasáhly.

Těžba, většinou z okrouhlových stromů se provádějí také v původně geograficky nepůvodních druhů dřevin, zejména v původně borovice vejmutovky, dubu červeného, modřenu opadavého či douglasky tisolisté. Tyto nepůvodní druhy by v budoucnu mohly **převzít dominantní roli v lesních porostech, a to na úkor domácích flóry a fauny.**

Při provádění těchto lesnických zásahů se bohužel často nelze vyhnout negativním

dopadům na pohodlnější a bezpečnější cest, setkání s odvozovou soupravou na cestách apod.), za což se správní úřady národního parku v rámci svých povinností omlouvají.

2. Proč správní úřady parku kácí nebo okružkuje vejmutovky, modřany a další - jinak zcela zdravé stromy?

V případě borovice vejmutovky, modřanu opadavého, modřanu japonského, douglasky tisolisté, dubu červeného a např. trnovníku akátu se jedná o geograficky nepůvodní dřeviny. Tyto druhy mají velkou potenciální škodlivost na úkor domácích druhů flóry a fauny. Zároveň národních parků, včetně etnobotanického a vč. carska, jsou systematicky odstraňovány, a to buď pomocí pokácení nebo takzvaných okružkových technik, tedy odstraněním pletiv po obvodu kmene stromu. Posledně uvedená metoda se obvykle používá tam, kde např. není možné bezpečně uložit větší objem dřevní hmoty nebo v místech, kde by došlo ke značnému škodě v důsledku nasazení lesnické techniky.

Geograficky nepůvodní druhy mezi nimi zejména ty tzv. invazivní a celosvětově představují jeden z nejzávažnějších problémů globální ochrany přírody. K jejich potlačování ochrana přírody často nasazuje z pohledu veřejnosti neobvyklé metody a vynakládá i nemalé finanční prostředky. Prioritami ochrany přírody je rozšíření geograficky nepůvodních druhů preventivně bránit, odhalovat a odstraňovat nové ohniska jejich výskytu, snižovat dopady známých ohnisek výskytu a obnovovat společenstva domácích druhů. A

V České republice zejména rozšíření geograficky nepůvodních rostlin ve velkém množství chráněných územích příroda zakazuje záměrně o ochraně přírody a krajiny.

V národním parku České vč. carsko jsou geograficky nepůvodní dřeviny potlačovány od jeho vzniku v roce 2000 ([brožura ke geograficky nepůvodním druhům ke stažení ZDE](#)). V současné době, po krátcově gradaci a odumření mnoha smrkových monokultur, je nutné postup u dospělých, tedy fertálních stromů je třeba upřesnit. Představují nezanedbatelný zdroj semen, které by se šířilo na plochy uvolněných po smrkových monokulturách. Pokud by nyní došlo k zanedbání záměrně proti geograficky nepůvodním dřevinám, znamenalo by to pro příští generaci buď resignaci na významnou úst domácí flóry a fauny nebo další nutné lesnické záměchy v národním parku. Ty by se společností takzvaně významně prodráždily, neboť v případě geograficky nepůvodních druhů platí, že jejich odstranění je vždy velmi rozdílně efektivní a levnější a v porovnání s tím, než v jeho pokračováním stavu.

Správní úřady národního parku České vč. carsko ujišťuje veřejnost, že záměchy proti geograficky nepůvodním druhům ochrany přírody nepůvodních a jejich odstranění potlačují. Jedná se o velice nutné záměchy, které současné představují investici do budoucí kvality přírodního prostředí. A

3. Jsou peníze ze vstupného do areálu Právníckého brájeny a z provozu na pramicích v soutěskách Kamenice investovány zpět do ochrany přírody v národním parku?

Ani v jednom případě se nejedná o příjmy správy NP a správa NP tedy nerozhoduje o účelu využití takto získaných finančních prostředků. Zisk z prodeje vstupného do areálu Právníckého brájeny je ziskem soukromé společnosti, která je majitelem přílehlých pozemků. V případě provozu na pramicích jde zisk z provozování této turistické atrakce do pokladny obce Hájenko, která je držitelem všech práv potřebných k provozování plavby a je také majitelem většiny pozemků, na kterých se nacházejí přístupové cesty do soutěsek.

4. Smě se v národním parku nocovat ve stanu ve volném přírodě, případně je možné pěstovat zde například křemáky?

Nocovat ve volném přírodě na území národního parku, ať již ve stanu či jiným způsobem je dle zákona o ochraně přírody a krajiny možné jen na místech vyhrazených k tomuto účelu správou NP. Takovými místem je v současnosti dobř pouze kemp na Mezně Louce (do 31.7. 2024 uzavřen z důvodu rekonstrukce sociálního zařízení).

5. Mohou se v národním parku trhat borůvky, houby nebo jiné lesní plody?

Ano, tyto činnosti je možné na území národního parku provozovat. Je však třeba přitom dodržovat ostatní předpisy upravující zejména pravidla pro vstup do národního parku (zákaz vstupu mimo značené cesty v klidových územích (dříve známých jako I. zóny), zákaz vstupu do tzv. dočasně uzavřených ploch vyhlášených za účelem ochrany hřebenů chráněných druhů ptáků, zákaz vstupu do oplocených ploch, zákaz vstupu do lesa v případě požárního nebezpečí apod.).

6. Je možné brodit řeky Kamenici a Křinici?

V zásadě ano, ovšem pouze mimo klidové území národního parku a při respektování

dalších případech na ochranu přírody (zákaz rušení, odchytná a zraňování živočichů, zákaz provozování vodních sportů atd.) a s ohledem na vlastní bezpečnost.

7. Je možné pohybovat se po národním parku i mimo značené cesty?

Ano, na území národního parku je vstup návštěvníků povolen po celém území s výjimkou oplocených ploch a klidových území (dříve známých jako I. zóny), kde je možné se pohybovat pouze po vyznačených turistických cestách. Správa NP také může volný pohyb návštěvníků v některých lokalitách dočasné omezit například z důvodu ochrany hnízdišť chráněných druhů ptáků, v období zvěřového nebezpečí vzniku lesních požárů nebo v případě nenadání přírodních katastrof. O těchto skutečnostech informuje správa NP návštěvníky prostřednictvím médií, webových stránek, informačních stánek a terénního informačního systému.

8. Proč se v národním parku nesmí jezdit na kolech po všech cestách?

Protože na území národního parku je třeba vést všechny aktivity, tedy i cykloturistiku, podřídit zájmům ochrany přírody. V nejcitlivějších lokalitách je proto pohyb návštěvníků (nejen cyklistů) regulován, případně zcela vyloučen. Zákon o ochraně přírody a krajiny říká, že v národních parcích je možné jezdit na kolech pouze po silnicích, místních komunikacích a trasách vyhrazených správou NP. V souhrnné době je na území národního parku vyznačeno 55 km cyklotras propojených se sítí cyklotras v sousedním NP Sasko-ávearsko. Dalšími důvody regulace cykloturistiky je prevence případných kolizí mezi návštěvníky a cyklisty v mnohdy velmi nepřehledném a úhledném terénu (všechny cyklotrasy jsou zároveň cestami pro pěší). Většina cyklotras v národním parku je také určena spíše zdatnějšími cyklisty. Přátelský terén pro cykloturistiku však poskytuje okolí národního parku (á luknovsko, CHKO Labsko páskovce a Lužické hory), kde se mohou cyklisté pohybovat i po nevyznačených cestách.

9. Je nutné mít psa během vstupu v národním parku vždy na vodítku?

Dle zákona je na území národního parku s výjimkou zastavených území obce zakázáno volné pobíhání domácích zvířat, tedy i psů. Vodítko je v naprosté většině případů nejlepším prostředkem k ovládnutí jejich chování. Neposlušné nebo agresivní pes pobíhající na volno v lese může na turistické cestě také znamenat nebezpečí nejen pro mláďata zvířat, ale také pro návštěvníky národního parku, zvláště

děti, pádů i pro další psy. Každoročně tak dochází k několika pádům zabíhnutí psů, které pro nás má 3/4e má i tragické následky.

10. Proč není povolen vjezd automobilů k chatám Na Tokáně?

Vjezd motorových vozidel na území národního parku mimo silnice a místní komunikace zakazuje zákon o ochraně přírody a krajiny. Provozovatelům rekreačních objektů v lokalitě Na Tokáně však byla správnou NP udělena výjimka z tohoto zákazu. Vjezd automobilů je tedy povolen, ovšem pouze po komunikaci Saula u Tokáně, s platným povolením vystaveným správnou národního parku a za podmínek uvedených v uvedených výjimkách. Navštívněním jsou určeny tzv. přísně povolenky k vjezdu, které jsou k dispozici u provozovatelů rekreačních objektů Na Tokáně. Počet povolenek je však limitován počtem ubytovacích a parkovacích kapacit, a povolenky jsou tedy prioritně určeny pro ubytované hosty. O pádů možnosti získat povolenku je tedy 3/4douč se předem informovat u provozovatelů rekreačních objektů.

11. Jak je to v národním parku s horolezectvím?

Horolezectví v národním parku je možné provozovat pouze na vybraných lezeckých objektech a v obdobích vyhrazených správnou NP. Pro přístup k lezeckým objektům v klidovém území národního parku jsou horolezci povinni používat vyznačené přístupové trasy a dodržovat i další zásady dané příslušnými opatřeními obecné povahy a pravidly sportovního lezení na pískovcových skalách (např. zákaz lezení za mokra). Na území národního parku není dovoleno používat při lezení magnezium. Tvorba přístupových prvostupů je možné pouze po předchozím souhlasu správy NP. [Podrobněji se podmínkami pro výkon lezecké činnosti věnujeme ZDE.](#)

12. Smě se v národním parku létat s drony?

Používání dronů, ostatních bezpilotních letadel a modelů letadel na celém území národního parku, s výjimkou zastavených území a zastavitelných ploch, zakazuje zákon o ochraně přírody a krajiny. Dřvodem tohoto opatření je zabránění rušení 3/4ivořichů, předevčím ptáků, ale také zajištění klidu navštívněním národního parku.

- 8137 zobrazeně

Sekce webu

[Přidat](#)

Source URL: <https://www.npcs.cz/nejcastejsi-dotazy-faq>